

Gatunki filmowe

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Audiobook](#)
- [Mapa myśli](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Gatunki filmowe

Czym kierujemy się, wybierając film do obejrzenia, czy to w domu, czy w kinie? Jakie kryteria są dla nas wówczas najważniejsze – nazwisko reżysera, obsada, recenzje, opinie innych osób, czy sam gatunek?

Nazwy gatunków filmowych pozwalają nam zorientować się ogólnie w konwencji filmu, jego tematyce czy stylistyce. Dla widza może być znaczącą [podpowiedzią](#), dla krytyka filmowego jest najłatwiejszym sposobem porozumienia z widzami. Dla wytwórni filmowej bywa najważniejszym wyznacznikiem sukcesu tytułu i możliwych zysków.

Twoje cele

- Scharakteryzujesz popularne gatunki filmowe.
- Przeanalizujesz, jak kształtowały się gatunki filmowe i jak oczekiwania i nastroje społeczne wpływały na ich rozwój.
- Ocenisz, czy łatwo jest przyporządkować współczesne filmy do określonego gatunku.

Przeczytaj

Konwencje główne

Kadr z filmu *Ojciec chrzestny III*

Źródło: Père Ubu, Flickr, licencja: CC BY-NC 2.0.

Większość z nas ceni sobie oryginalność. Musimy jednak przyznać, że nasze wybory dotyczące ubioru, muzyki, książek czy programów telewizyjnych prawie nigdy nie są naprawdę wyjątkowe: rzadko szyjemy ubranie u krawca, słuchamy muzyki, której nikt nie nagrał na płytę, czytamy niewydane książki w maszynopisach. Mimo deklaracji wybieramy więc z reguły to, co typowe. Tak powstaje paradoks, który polega na tym, że wybory zamierzone jako oryginalne sumują się w milionową publiczność kinowych czy muzycznych przebojów.

W **kinie głównego nurtu** gatunki filmowe umożliwiają widzom rozwiązanie tego paradoksu. Żadne dwa filmy nie są identyczne, ale jednocześnie wiele filmów jest do siebie podobnych; opowiadają podobne historie z podobnymi bohaterami, różniąc się często tylko w szczegółach. Gatunki są więc systemem **konwencji**, które umożliwiają porozumienie twórców z widzami. Oglądając film, zestawiamy go najpierw nie z rzeczywistością, ale z innymi filmami, które znamy. Jeśli na ekranie widzimy wampira, to ani nie uciekamy z kina, ani nie wzruszamy wzgardliwie ramionami, bo przecież wampiry nie istnieją. Czerpiemy natomiast przyjemność z własnego strachu, bo rozumiemy konwencję, którą rządzi się horror. Podobnie jeśli nagle postacie na ekranie zaczną tańczyć i śpiewać, to nie będziemy dziwić się ich zachowaniu, bo zorientujemy się, że oglądamy musical. Widz, który odrzucałby wszystko, co nie zgadza się z jego potocznym doświadczeniem codzienności,

nie tylko dałby dowód małego obycia kinowego, ale w ostateczności nie miałyby zapewne czego oglądać (może z wyjątkiem samodzielnie nakręconych filmów z wakacji).

Gatunkowy system konwencji niejednokrotnie okazuje się w praktyce dość chaotyczny, a przynajmniej płynny. Nie ma jednolitych kryteriów, które pozwoliłyby odróżnić od siebie gatunki, w dodatku często mieszają się one ze sobą, a nawet zdarzają się etykiety gatunkowe, które nie mają większego sensu. Niektóre gatunki wyróżnia ich temat. Przykładowo: filmy o przestępcach mafijnych tworzą gatunek **filmu gangsterskiego**. Ale już inny temat – miłość – tworzy przynajmniej dwa gatunki, w zależności od przebiegu fabuły: **komedie romantyczne** mają zakończenie pomyślne, podczas gdy **melodramaty** kończą się nieszczęśliwie. Niektóre gatunki wyróżnia miejsce i czas akcji. **Westerny** dzieją się na Dzikim Zachodzie w drugiej połowie XIX w., a filmy **fantastycznonaukowe** z reguły rozgrywają się w przyszłości. **Komedie** natomiast mogą dziać się wszędzie i w dowolnej epoce, o komediowości filmu decyduje bowiem jego lekki i żartobliwy nastrój. Do tych podstawowych wyróżników gatunków filmowych trzeba dodać cechy drugorzędne, ale również ważne, w szczególności związane z **ikonografią**. Można tu również wspomnieć o **horrorze** i **thrillerze**. Pierwszy z nich ma za zadanie wzbudzenie u widza grozy, ale działają tu najczęściej siły nadprzyrodzone, natomiast thriller spełnia tę samą funkcję, jednak na bazie realistycznych scen.

W westernach najczęściej pojawiają się obrazy otwartych prerii i rewolwery Colt, filmy fantastycznonaukowe epatują widzów futurystycznymi gadżetami, a filmy gangsterskie pełne są krwawej przemocy. Nawet gwiazdy filmowe mogą stanowić część ikonografii gatunkowej, gdy są kojarzone z konkretnym gatunkiem, co wcale nie jest takie rzadkie: Jim Carrey z komedią, Meg Ryan z komedią romantyczną, Fred Astaire z musicalem.

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

Ponieważ kryteria gatunkowe są niejednolite, **gatunki filmowe łatwo łączą się ze sobą**. Zdarzają się komedie fantastycznonaukowe (np. *Kosmiczne jaja*, 1987), melodramaty historyczne (np. *Przeminęło z wiatrem*, 1939), a także mieszanki wielu różnych gatunków,

jak na przykład film Stevena Spielberga *Poszukiwacze zaginionej Arki* z 1981 r., będący jednocześnie filmem historycznym, fantastycznym, komedią, komedią romantyczną i filmem przygodowym. Takie połączenia stanowią próbę ożywienia gatunku, wprowadzają nowe elementy do ustalonego schematu, dzięki czemu filmy mogą zaskakiwać widzów i stale podsycać ich zainteresowanie.

Istnieją też nieprecyzyjne, „puste” określenia gatunkowe. Na przykład nazwa **film obyczajowy** tak naprawdę niewiele mówi, są po prostu wyrazem bezradności i niemożności przypisania danego utworu do konkretnego gatunku. W końcu każdy film przedstawia jakieś obyczaje, nawet jeśli są to obyczaje rycerzy Jedi, jak w cyklu *Gwiezdnych wojen*, albo obyczaje kowbojów, jak w westernach. Podobnie w każdym filmie istotną funkcję pełni psychologia postaci, bo motywuje ona przecież ich działania – jest tak i w *Podwójnym życiu Weroniki* (1991) Krzysztofa Kieślowskiego, i w *Terminatorze II* (1991) Jamesa Camerona. A jednak określenia te pojawiają się często w opisach filmów w prasie czy w rozmowach widzów. Dzięki nim wiemy z grubsza, że mimo wszystko nie będzie to film o kowbojach ani rycerzach Jedi.

Do czego potrzebne są gatunki?

Z punktu widzenia przemysłu filmowego gatunki filmowe mają uzasadnienie przede wszystkim ekonomiczne. Po pierwsze, umożliwiają przewidywanie zysków. W kinie hollywoodzkim epoki klasycznej (1917–1960) wielkie studia, planując produkcję na dany rok, uwzględniały odpowiednią liczbę westernów, musicali, komedii itd. Nie liczono wtedy na pojedyncze szlagiery, a raczej na mniej liczną, ale stałą publiczność systematycznie odwiedzającą kina.

W drugiej połowie XX w. sytuacja się zmieniła: kino głównego nurtu opiera się teraz na wielkich przebojach. Ich sukces skłania do naśladownictwa i w ten sposób powstają kolejne filmy podobne do pierwowzoru, tworząc rozpoznawalny, ale stale ewoluujący gatunek.

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

Przykładowo: film *Wejście smoka* (1973) z Bruce'em Lee spotkał się z sukcesem komercyjnym i dał początek licznym naśladownictwom, popularyzując gatunek wschodnich sztuk walki. Podobnie film *Szczyki* (1975) w reżyserii Stevena Spielberga zaowocował nie tylko kilkoma bezpośrednimi [sequelami](#), ale i liczną grupą filmów o zwierzętach ludojadach.

Gatunki służą więc wytwórniom za drogowskazy pozwalające przewidywać możliwe obszary zysków. Umożliwiają także ograniczenie kosztów produkcji. Miało to znaczenie zwłaszcza w epoce kina klasycznego, gdy wytwórnie wykorzystywały dekoracje zbudowane specjalnie na potrzeby danego gatunku, np. miasteczko na Dzikim Zachodzie, angielską wioskę czy nowojorską ulicę. Znano też odpowiednie lokalizacje do zdjęć plenerowych, nie trzeba było ich więc za każdym razem pracownicy wyszukiwać. Podobnie w magazynach gotowe były zapasy kostiumów i rekwizytów. W rezultacie kino gatunkowe charakteryzowało się jednolitą, łatwo rozpoznawalną ikonografią. Współcześnie okoliczność ta nie ma tak wielkiego znaczenia, bo filmy realizowane są raczej jako indywidualne projekty, nie jako część taśmowej produkcji. Nadal jednak doświadczenie zdobyte podczas produkcji jakiegoś tytułu przydaje się przy tworzeniu innych filmów należących do tego samego gatunku. Przykładowo, twórcom *Parku Jurajskiego* (1993) Stevena Spielberga łatwiej było zrealizować kolejne filmy z tego cyklu, bo zdobyli doświadczenie w zakresie efektów specjalnych.

Czasem mamy ochotę na komedię, czasem na horror, ale zdarza się też, że niektórych gatunków nie lubimy wcale, a więc z zasady ich unikamy. Gatunek filmu możemy

rozpoznać już po tytule i stylistyce reklamujących go plakatów czy reklam wyświetlanych w telewizji albo w kinie. *Mój chłopak się żeni*, *Sposób na blondynkę*, *Kiedy Harry poznał Sally* – tytuły te bez wątpliwości pozwalają stwierdzić, że mamy do czynienia z komediami romantycznymi. Z kolei *Ojciec chrzestny*, *Chłopcy z ferajny*, *Gangster numer 1* to oczywiście filmy gangsterskie. Na reklamujących je plakatach zobaczymy zapewne atrybuty tego gatunku, czyli broń i miejskie krajobrazy, tak jak plakaty filmów fantastycznonaukowych będą eksponować futurystyczne kostiumy i urządzenia albo widoki kosmosu.

Aby ostatecznie ułatwić widzowi orientację, wszelkie opisy filmów – w recenzjach prasowych, programach kin, programach telewizyjnych, ulotkach reklamowych – zawierają klasyfikację gatunkową. Dla recenzentów przypisanie tytułu do odpowiedniego gatunku bywa sprawą kluczową, bo stanowi najłatwiejszy sposób porozumienia z widzami. Zdarza się też, że niektórzy recenzenci (albo i widzowie) z założenia oceniają gatunki filmowe nisko, przypisując im schematyczność i naiwność. Piszą wtedy, że „to tylko film fantastycznonaukowy” albo „po prostu jeszcze jeden horror”. Trudno zgodzić się z takim potraktowaniem kina gatunkowego. W końcu nikt nie dyskwalifikuje wiersza z góry tylko dlatego, że jest sonetem, a utworu muzycznego – bo jest symfonią. Niewątpliwie wiele tych filmów jest tandetnych, podobnie jak wiele jest grafomańskich sonetów. Do kina gatunkowego należą jednak także niekwestionowane arcydzieła, np. *Towarzysze broni* (1937) Jeana Renoira to film wojenny, *Łowca androidów* (1982) Ridleya Scotta – fantastycznonaukowy, a *Dzika banda* (1969) Sama Peckinpaha – western. Gatunki powinny więc służyć jako kategoria opisowa, a nie wartościująca.

Słownik

kino głównego nurtu

obejmuje obliczone na zysk filmy fabularne, często wysokobudżetowe i szeroko promowane w mediach, stanowiące repertuar większości kin; poza tym nurtem realizowane są np. artystyczne filmy niezależne, kino awangardowe, amatorskie bądź eksperymentalne

konwencja

(łac. *conventio* – zebranie, zgromadzenie) w szerokim znaczeniu zespół przyjętych norm postępowania, myślenia itp.; umowność, maniera cechująca utwór artystyczny lub twórczość

sequel

(z ang. kontynuacja, ciąg dalszy) – kontynuacja filmu lub książki, przedstawiająca dalsze losy bohaterów. Sequele zazwyczaj powstają w celach komercyjnych na fali popularności pierwszej części lub też tworzą z góry zaplanowaną serię

Audiobook

Polecenie 1

Zapoznaj się z treścią audiobooka, a następnie wyjaśnij, w jaki sposób kino gatunkowe może oddziaływać na mentalność oraz zachowania społeczne.

Polecenie 2

Zastanów się, czy zgadzasz się z przytoczoną w audiobooku opinią badaczy, wedle której gatunki filmowe stanowią formę społecznego rytuału? Sformułuj co najmniej trzy argumenty uzasadniających twój pogląd.

Audiobook można wysłuchać pod adresem: <https://zpe.gov.pl/b/P1CN25du0>

Żywot gatunku

Gatunki filmowe mają swoje historie – rodzą się, zmieniają, umierają. Wiele z nich powstało przez zapożyczenie konwencji z innych mediów. Film kryminalny wywodzi się wprost z powieści kryminalnej, a poprzednikiem filmowego musicalu jest musical jako gatunek teatralny. W każdym przypadku medium filmowe nadawało jednak gatunkom nowy charakter. Z reguły gatunki formują się, gdy jakiś film lub kilka filmów odnosi sukces, rodząc falę naśladownictw. Dalej losy gatunku mogą potoczyć się rozmaicie. Zainteresowanie widzów nowym gatunkiem rośnie lub maleje. Ten drugi przypadek zachęca twórców do eksperymentowania: modyfikowania reguł, dodawania nowych elementów, łączenia z innymi konwencjami. Na przykład znużenie śmiertelnie poważną konwencją filmu szpiegowskiego zaowocowało włączeniem do niej elementów kina sensacyjnego. W ten sposób powstał pierwszy film o przygodach Jamesa Bonda, *Doktor No* (1962), który sprawił, że filmy szpiegowskie przekształciły się

w odmianę kina akcji. Czterdzieści lat później, by odnowić i uatrakcyjnić tę formułę, w filmie *xXx* (2002) wprowadzono bohatera kojarzonego z kulturą młodzieżową – być może da to początek nowemu gatunkowi. Zdarza się, że gatunki zamierają – na zawsze lub tylko na jakiś czas. Na przykład niezwykle popularne niegdyś westerny i musicale dziś kręcone są bardzo rzadko.

Dlaczego widzowie znajdują upodobanie w jakimś gatunku? Dlaczego w ogóle chcą oglądać „inne takie same filmy”, których fabułę potrafią z reguły przewidzieć? To oczywiście najważniejsze pytania związane z problematyką gatunku filmowego. Wielu badaczy uważa, że gatunki stanowią formę społecznego rytuału, podobnego trochę do rytuałów religijnych czy państwowych. Za ich pomocą uczestnicy rytuału, czyli zebrani w kinie albo przed telewizorami widzowie, potwierdzają nieustannie wyznawane przez siebie wartości.

Publiczność ogląda takie produkcje jak *Titanic*, ponieważ chce wierzyć w potęgę miłości, która sięga aż za grób. Można też pójść krok dalej i powiedzieć, że filmy takie nie tylko wyrażają pragnienia widzów, ale cynicznie je wykorzystują, by dać odbiorcom zastępcze przeżycie. Na przykład oglądając film gangsterski, możemy bezkarnie doświadczyć wszelkich zalet przestępczego życia, a w dodatku na koniec filmu, gdy bohater zostaje ukarany, cieszyć się z jego klęski. Dzięki temu kino może rozwiązywać – przynajmniej w wymiarze osobistym – sprzeczności drażące społeczeństwo; w tym wypadku sprzeczność pomiędzy praworządnością a nieposkromionym indywidualizmem, który nie liczy się z regułami społecznymi. W ten sposób kino gatunków odzwierciedla nastroje społeczne, jest lustrem, w którym ludzie mogą się przeglądać, ale i lunetą, przez którą spojrzeć może badacz. Gdybyśmy chcieli odtworzyć świadomość społeczeństwa sprzed kilkudziesięciu lat, to analiza zrealizowanych wówczas filmów byłaby bardzo pomocna. Na przykład w latach '50 XX wieku, w okresie zimnej wojny, w Hollywood wyprodukowano wiele filmów fantastycznonaukowych, w których pojawiają się wrogie ludziom istoty. Bez trudu można w nich dopatrzeć się metafory zagrożenia komunizmem.

Takie spojrzenie na kino gatunków ma jednak swoje ograniczenia. Po pierwsze, filmy nie zawsze powstają w prostej relacji rynkowej odbiorcy – twórcy. W Europie produkcja filmowa bywa dofinansowywana przez instytucje państwowe, które z reguły próbują realizować za pomocą filmu jakieś zadania propagandowe czy edukacyjne. Systemy totalitarne podporządkowują sobie produkcję filmową, tak by była tubą propagandową władzy, ale nawet wtedy realizowane są filmy należące do popularnych gatunków. Na przykład polskie filmy szpiegowskie z okresu zimnej wojny sugerują, że głównym zagrożeniem dla przeciętnego obywatela byli wówczas zachodni szpiedzy i dywersanci, choć ludzie bali się raczej Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego – o

tym jednak filmy milczą. Jednak nawet filmy realizowane bez wyraźnego celu propagandowego nie muszą wcale odzwierciedlać postaw społeczeństwa. Równie często są bowiem raczej świadectwem nadziei i oczekiwań ich twórców, którzy próbują przebić się z jakimś przelotnie popularnym tematem.

Trzeba też pamiętać, że kino gatunków nie tylko odzwierciedla obraz społeczeństwa, ale i samo go zmienia, kreując mody i rozpowszechniając różne poglądy i postawy. Trudno jest stwierdzić, gdzie przebiega granica między tymi zasadniczo różnymi funkcjami – a jest ona ważna. Przykładowo kino, w szczególności kino gatunków, oskarżane bywa czasem o szerzenie tolerancji dla przemocy, a nawet jej swoistego kultu. Rzeczywiście, w ciągu ostatnich kilku dekad filmy stały się bardziej brutalne, co zyskało akceptację widowni, w tym jej młodszej części. Można więc postawić tezę, że przypadki przemocy wśród młodzieży są w jakimś stopniu inspirowane obrazami oglądanymi na ekranach kin. Być może jednak przemoc obecna w kinie gatunków jest tylko odbiciem procesów społecznych, takich jak wzrost biedy i upadek tradycyjnych wartości. W pierwszym wypadku kino jest więc głównym winowajcą, w drugim – zaledwie lustrem ukazującym obraz społeczeństwa.

Gatunki filmowe kojarzymy z reguły z kinem hollywoodzkim. Ma to swoje uzasadnienie, bowiem większość filmów powstających w Hollywood od drugiej dekady XX wieku można łatwo przypisać do któregoś z gatunków. Gatunki filmowe istniały jednak już wówczas, gdy w Kalifornii w ogóle nie produkowano jeszcze filmów.

Najwcześniejsze kino, rozwijające się głównie we Francji na przełomie XIX i XX wieku, też miało swoje gatunki, takie jak burleska, film fantastyczny czy historyczny. Także obecnie poza Stanami Zjednoczonymi produkuje się filmy należące do kina gatunków, a niektóre kraje mają pod tym względem ogromne osiągnięcia, tworząc własne gatunki lub modyfikując istniejące. Na przykład Włosi realizowali w latach '60 i '70 tak zwane spaghetti westerny, a Francja stworzyła własną odmianę filmu gangsterskiego. Charakterystyczne dla Europy kino autorskie także można uznać za swoisty gatunek filmowy, którego wyróżnikiem jest styl odbiegający od stylu hollywoodzkiego i specyficzny sposób marketingu, oparty na gwiazdorstwie reżyserów, a nie – jak w Ameryce – aktorów. Trzeba też pamiętać, że nie cała produkcja hollywoodzka to kino gatunków. Po drugiej stronie Atlantyku powstają filmy, które trudno zaklasyfikować do któregośkolwiek gatunku, jak na przykład *Być jak John Malkovich* (1999) albo *Magnolia* (1999).

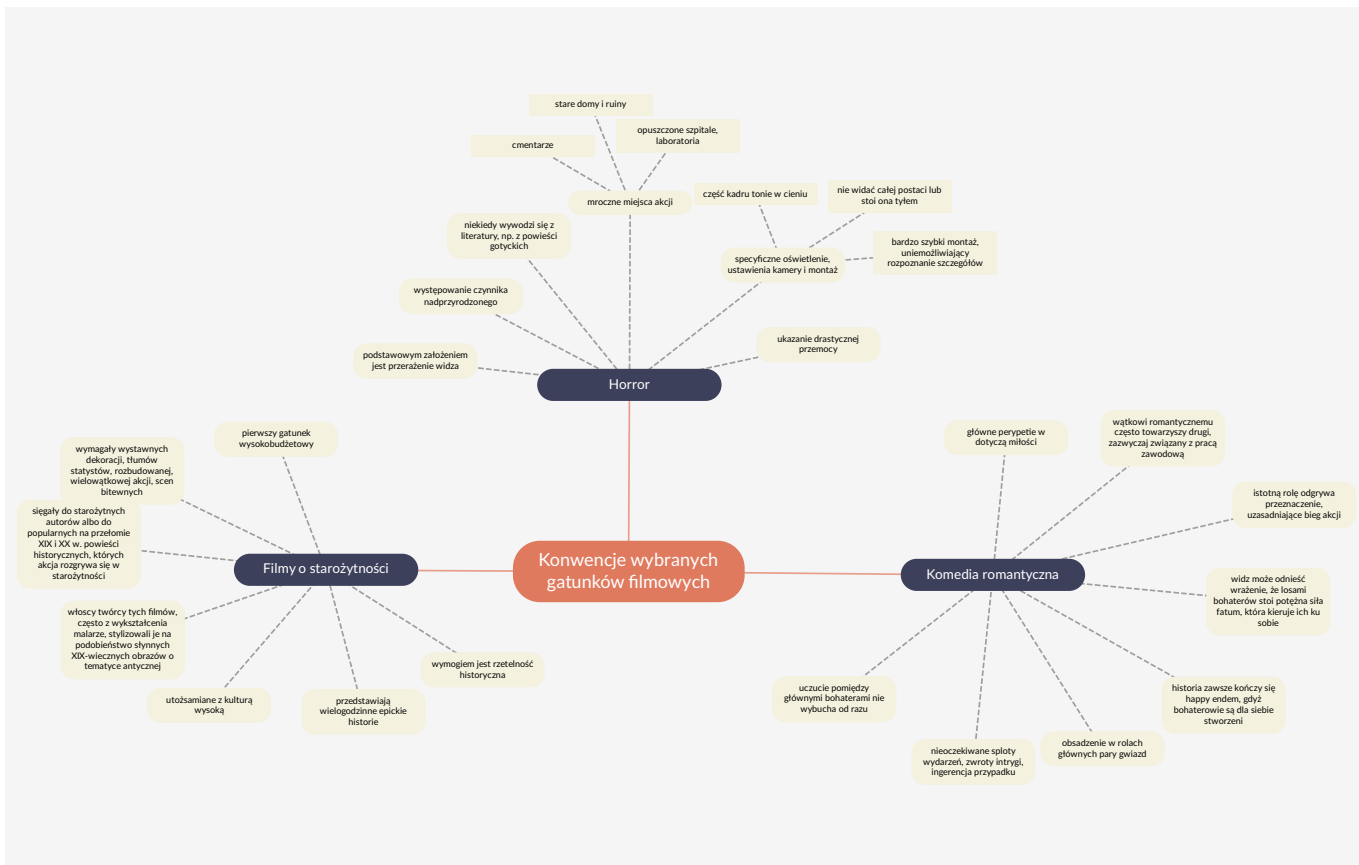
Mapa myśli

Polecenie 1

Zapoznaj się z mapą myśli, następnie wybierz film reprezentujący jeden z przedstawionych gatunków i na podstawie informacji zawartych w mapie opisz jego najważniejsze elementy oraz cechy gatunkowe.

Polecenie 2

Wyjaśnij, czemu w przemyśle filmowym i w praktyce służy rozróżnianie gatunków filmowych.

Ćwiczenie 1

Uzupełnij tabelę wpisując przykłady filmów nakręconych na podstawie książki. Zaklasyfikuj je następnie do odpowiedniego gatunku.

Tytuł filmu/książki	Gatunek

Ćwiczenie 2

Połącz gatunek filmowy z jego cechą.

film noir

akcja rozgrywa się w przyszłości

film fantastycznaukowy

styl odbiegający od stylu hollywoodzkiego

western spaghetti

brak jasnego podziału na dobro i zło

kino autorskie

kręcony we Włoszech lub Hiszpanii

film gangsterski

o tym gatunku decyduje nastrój

komedia

opowieść o karierze i rywalizacji

Dla nauczyciela

Autor: Anna Grabarczyk

Przedmiot: Język polski

Temat: Gatunki filmowe

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

6) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki;

III. Tworzenie wypowiedzi.

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

1) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;

IV. Samokształcenie.

1. rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska;

9. wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny;

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie;
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Cele operacyjne. Uczeń:

- scharakteryzuje popularne gatunki filmowe;
- przeanalizuje, jak kształtowały się gatunki filmowe i jak oczekiwania i nastroje społeczne wpływały na ich rozwój;
- oceni, czy łatwo jest przyporządkować współczesne filmy do określonego gatunku.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- ćwiczeń przedmiotowych;
- z użyciem komputera;
- linia chronologiczna;
- dyskusja;
- plakat.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda;
- telefony z dostępem do internetu.

Przebieg lekcji

Przed lekcją:

1. Uczniowie, korzystając z dostępnych źródeł, przygotowują linię chronologiczną zawierającą najważniejsze daty związane z historią filmu.
2. Nauczyciel przynosi wydrukowane ilustracje (lub prezentuje online) przedstawiające sale kinowe, kamery, kina i inne atrybuty powiązane z filmem XX i XXI wieku, by przedstawić je uczniom.

Faza wprowadzająca:

1. Lekcja rozpoczyna się od prezentacji uczniów. Po obejrzeniu kilku linii chronologicznych uczniowie wymieniają się poglądami na temat istotnych wydarzeń związanych z historią filmu.
2. Nauczyciel prezentuje przyniesione rekwizyty. Przedstawia i omawia również wybrane gatunki filmowe.

Faza realizacyjna:

1. Nauczyciel przeprowadza dyskusję na temat gatunków filmów. Prosi uczniów o podanie przykładowych, znanych im filmów, dla każdego omawianego gatunku.
2. Uczniowie zapoznają się z mapą myśli, następnie wybierają film reprezentujący jeden z przedstawionych gatunków i na podstawie informacji zawartych w mapie opisują jego najważniejsze elementy oraz cechy gatunkowe.
3. Uczestnicy zajęć w parach pracują nad ćwiczeniami z sekcji „Mapa myśli”. Następnie chętna osoba przedstawia rozwiązania.
4. Uczniowie wspólnie w klasie zapoznają się z audiobookiem, a następnie wyjaśniają, w jaki sposób kino gatunkowe może oddziaływać na mentalność oraz zachowania społeczne. W dalszej części lekcji formułują co najmniej trzy argumenty uzasadniające pogląd: „Czy zgadzasz się z przytoczoną w audiobooku opinią badaczy, wedle której gatunki filmowe stanowią formę społecznego rytuału?”.

Faza podsumowująca:

1. Nauczyciel dzieli uczniów na grupy, rozdaje im duże arkusze papieru, mazaki (lub inne potrzebne elementy) oraz wybiera film – dla każdej grupy z innego gatunku. Uczniowie są proszeni o zaprojektowanie plakatu związanego z filmem. Mogą korzystać z telefonów z dostępem do internetu. Następnie dokonują prezentacji przed klasą.

Praca domowa:

1. Wyjaśnij czemu w przemyśle filmowym i w praktyce służy rozróżnianie gatunków filmowych.

Materiały pomocnicze:

- Piotr Kletowski, *Europejskie kino gatunków*, Kraków 2016.
- Tadeusz Lubelski, *Historia kina polskiego: twórcy, filmy, konteksty*, Chorzów 2009.

Wskazówki metodyczne

- Nauczyciel może wykorzystać medium w sekcji „Audiobook” do podsumowania lekcji.